

Saker til behandling i kontrollutvalgets møte

tirsdag 21. mai 2013 kl 16.30

Møtet holdes i Kontrollutvalgets sekretariat Grenseveien 88

Delphi Consulting AS vil bistå i forbindelse med ansettelse av ny kommunerevisor. De møter for å orientere om prosessen.

Beredskapet vil orientere kort om håndtering av informasjon undergitt sikkerhetsloven i forbindelse med behandling av sak 57 (kart II).

Kart I

Sak	Side
48/13 Protokoll fra kontrollutvalgets møte 23.04.2013	2
49/13 Protokoll fra kontrollutvalgets møte 29.04.2013	2
50/13 Rapport 6/2013 Eierskapskontroll i Kollektivtransportproduksjon AS 2010 - 2012	2
51/13 Situasjonen ved Munch-museet	4
52/13 Oppfølging av rapport 3/2011 Skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom - en undersøkelse av bydelenes tilbud til elever i videregående skole.....	5
53/13 Eierskapskontroll i Oslo Vei AS - Ny informasjon om erstatningskrav mot Oslo kommune	6
54/13 Oslo kommunes innkjøp av tjenester fra Det norske kartselskap.....	8
55/13 Kommunerevisjonens budsjettforslag 2014.....	8
56/13 Kontrollutvalgets budsjettforslag 2014	9

48/13

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 23.04.2013

Protokollen følger vedlagt.

49/13

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 29.04.2013

Protokollen følger vedlagt.

50/13

Rapport 6/2013 Eierskapskontroll i Kollektivtransportproduksjon AS 2010-2012

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har i tråd med kontrollutvalgets vedtak av 28.08.2012 (sak 87), jf. bystyrets vedtak av 13.06.2012 (sak 164) gjennomført en eierskapskontroll i Kollektivtransportproduksjon AS (KTP AS) .

Rapport 6/2013 *Eierskapskontroll i Kollektivtransportproduksjon AS 2010-2012* er resultatet av Kommunerevisjonens undersøkelse av byråden for miljø og samferdsels eierskapsutøvelse i KTP AS i perioden 2010-2012.

Følgende problemstillinger er undersøkt:

- Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med bystyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring? Herunder er det undersøkt om byråden
 - har utarbeidet klare forventninger og mål til styret og selskapet
 - har etablert rutiner for innhenting og vurdering av informasjon fra aksjeselskapet
 - har ivaretatt opplysningsplikten overfor bystyret
 - har ivaretatt eventuelle særskilte føringer fra bystyret
- Har generelle og særskilte plikter som aksjeloven stiller til utforming av vedtekter og til innkalling og gjennomføring av generalforsamlinger, blitt ivaretatt?
- Hvordan ivaretar bedriftsforsamlingen sitt tilsynsansvar overfor styret og den daglige ledelse?

Basert på den mottatte informasjonen er det Kommunerevisjonens vurdering at eierskapsutøvelsen i hovedsak ble gjennomført i samsvar med krav i aksjeloven, bystyrets vedtak og forutsetninger og anbefalinger gitt av KS Eierforum samt Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) på de kontrollerte områdene i undersøkelsesperioden.

Men kontrollen viser også

- at eier ikke hadde utformet resultatmål for selskapet for 2012

- at vedtektene manglet angivelse av hvilke saker som skal behandles på den ordinære generalforsamlingen, slik aksjeloven krever
- at det var ulike oppfatninger mellom eier og styret om overordnede eierbeslutninger kun ble gjort på generalforsamling eller om det også gjøres i eierbrev, slik styret oppfatter det. I den forbindelse har Kommunerevisjonen pekt på viktigheten av at eierstrategier, eierbrev osv. ikke er å forstå som instruksjoner om selskapets disposisjoner, da slike skal vedtas av generalforsamlingen.

Bedriftsforsamlingens tilsynsansvar ble i perioden 2010-2012 søkt ivaretatt gjennom blant annet behandling av styrets forslag til årsberetning og årsregnskap før framleggelse på generalforsamling.

Rapporten ble sendt byråden for miljø og samferdsel til uttalelse. Det er mottatt uttalelse fra Byrådsavdeling for miljø og samferdsel. Byrådsavdelingen skriver at rapporten er nyttig og at vedtektene ble endret på årets generalforsamling, og etter dette ivaretar kravet i aksjeloven om at det skal framgå av vedtektene hvilke saker som skal behandles på generalforsamlingen.

Byrådsavdelingen skrev at det var opplysende og hensiktsmessig å bli kjent med at det syntes å foreligge ulike oppfatninger mellom eier og styret om overordnede eierbeslutninger kun gjøres på generalforsamlinger eller også i eierbrev. Ved bruk av eierbrev i framtiden, oppgir byrådsavdelingen at det vil bli presisert at forhold som anses som eierbeslutninger vil bli satt opp på dagsorden på selskapets generalforsamling. For øvrig opplyser byrådsavdelingen at det på årets generalforsamling ble presisert at eierbeslutninger kun skal foretas på generalforsamling.

Byrådsavdelingen bemerket at det er utarbeidet mål, både på overordnet og tiltaksnivå for kollektivtrafikken, herunder for KTP AS. Kommunerevisjonen er kjent med de mål for kollektivtrafikken som framgår av kommunens budsjettdokumenter. Etter Kommunerevisjonens vurdering er disse målene på et overordnet nivå og gjelder kollektivtrafikken som helhet, og fungerer derfor ikke som konkrete resultatmål for KTP AS, slik det er forutsatt i kommunes prinsipper for god eierstyring av aksjeselskaper, jf. byråds sak 273/11. Som eksempel kan nevnes at selskapet i sin årsberetning beskriver resultater på viktige områder som f.eks. regularitet i persontransporten, kundetilfredshet og økonomiske resultater, men det er altså ikke satt konkrete resultatmål som kan vise graden av måloppnåelse på disse, eller andre områder.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kommunerevisjonens rapport 6/2012 *Eierskapskontroll i Kollektivtransportproduksjon AS 2010-2012* viser at eierskapsutøvelsen i selskapet i hovedsak ble gjennomført i samsvar med krav i aksjeloven, bystyrets vedtak og forutsetninger og anbefalinger gitt av KS Eierforum og Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse, i perioden 2010-2012.

Kontrollutvalget forutsetter at byråden utarbeider klare resultatmål for selskapet og sørger for at eierbeslutninger foretas på generalforsamling.

Kontrollutvalget tar for øvrig saken til orientering.

Saken oversendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.05.2013 m/vedlegg

51/13

Situasjonen ved Munch-museet

Saken gjelder

Kontrollutvalget ba i sitt møte 04.04.2013 under eventuelt om en skriftlig sammenstilling av den kunnskapen som Kommunerevisjonen har om situasjonen ved Munch-museet.

Kommunerevisjonens kunnskap om situasjonen bygger på eget revisjonsarbeid, undersøkelser i regi av intern revisjonen og etaten selv, og fra kultur- og utdanningskomiteens høring 13.03.2013 om den økonomiske situasjonen ved Munch-museet og den korrespondansen som komiteen fikk tilgang til i forbindelse med høringen.

I tillegg til ordinær regnskapsrevisjon er følgende undersøkelser gjennomført i 2011/2012:

- Mislighetsrettet undersøkelse gjennomført av Kommunerevisjonen.
- Behandling av varslingsaker i 2012 – 2013:
 - undersøkelse gjennomført av bedriftshelsetjenesten på oppdrag fra ledelsen ved Munch-museet.
 - undersøkelse gjennomført av Ernst & Young på oppdrag fra Seksjon for intern revisjon.

Det sentrale varslingsmottaket fikk i perioden 01.03. – 06.03.2013 14 varsler fra ansatte ved Munch-museet. Disse varslene inneholdt en rekke påstander.

Kommunerevisjonen har etter kontrollutvalgets møte 04.04.2013 mottatt tre anonyme varsler om forholdene ved Munch-museet.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisors redegjørelse for situasjonen ved Munch-museet til orientering. Kontrollutvalget ber om en vurdering av grunnlaget for ytterligere undersøkelser når varslingsrådet har sluttbehandlet varslene.

Saken sendes kultur- og utdanningskomiteen.

Kontrollutvalgets behandling i møte 29.04.2013:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Bränden (KrF), Brage Baklien (F)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling m/vedlegg datert 19.04.2013

Saken ligger til fortsatt behandling i utvalget. Kommunerevisjonen ble bedt om å gi tilleggsinformasjon om rapporteringslinjer fra etaten til byrådet.

52/13

Oppfølging av rapport 3/2011 Skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom – en undersøkelse av bydelenes tilbud til elever i videregående skole

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har gjennomført en oppfølgingsundersøkelse etter rapport 3/2011 *Skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom – en undersøkelse av bydelenes tilbud til elever i videregående skole*, jf. kontrollutvalgets vedtak av 29.01.2013 (sak 11). Undersøkelsen faller inn under fokusområdet *Myndighetsutøvelse og brukertilpassede tjenester* i plan for forvaltningsrevisjon, behandlet av bystyret 16.06.2012 (sak 165).

I oppfølgingsundersøkelsen har Kommunerevisjonen undersøkt om byråden for helse og sosiale tjenester hadde iverksatt tiltak som varslet i rapport 3/2011 og i tråd med merknader og vedtak i bystyrets organer. Det er også undersøkt om det er iverksatt relevante tiltak i etterkant av bystyrets og helse- og sosialkomiteens behandling av byrådssak 1/2011 *Helsestasjons- og skolehelsetjenesten i Oslo*. Oppfølgingsundersøkelsen har i samsvar med kontrollutvalgets bestilling kun omfattet byråden for helse og sosiale tjenester. Bydelenes iverksetting av tiltak er ikke undersøkt. Det vises her til notat fra byråden for helse og eldreomsorg til kontrollutvalget av 11.08.2011, om bydelenes arbeid med tiltak etter rapport 3/2011. Det er ikke undersøkt om det er iverksatt tiltak i tilstrekkelig omfang eller med tilstrekkelig kvalitet på de ulike områdene. Effektene av tiltakene er heller ikke undersøkt.

I 2011, 2012 og 2013 ble det gitt særskilte bevilgninger til bydelene, basert på elevtall i videregående skole, i den hensikt å styrke skolehelsetjenesten i videregående skole. Bevilgningene var ikke øremerkede. Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester hadde på undersøkelsestidspunktet ikke kjennskap til om bemanningen i skolehelsetjenesten i videregående skole hadde blitt endret. Kommunerevisjonen har innenfor rammen av denne oppfølgingen ikke undersøkt bemanningssituasjonen i bydelene.

Etter Kommunerevisjonens vurdering hadde Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester iverksatt flere relevante tiltak sett opp mot politiske vedtak og føringer. Kommunerevisjonen kan imidlertid ikke se at byrådsavdelingen hadde fulgt opp bystyrets vedtak om å bedre informasjonen om fastlegeordningen til brukere av tjenestene. Flertallsmerknaden i helse- og sosialkomiteen om bemanningsnorm i skolehelsetjenesten var heller ikke fulgt opp. Ifølge byrådsavdelingen avventer man Helse- og omsorgsdepartementets vurdering av Helsedirektoratets anbefalte norm for tjenesten.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget konstaterer at byråden for helse og sosiale tjenester har iverksatt relevante tiltak etter rapport 3/2011 *Skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom – en undersøkelse av bydelenes tilbud til elever i videregående skole*. Oppfølgingsundersøkelsen viser samtidig at bystyrets vedtak om bedre informasjon om fastlegeordningen til brukere av tjenestene og flertallsmerknaden i helse- og sosialkomiteen om bemanningsnorm i skolehelsetjenesten foreløpig ikke var fulgt opp.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunerevisjonens oppfølgingsundersøkelse etter rapport 3/2011 til orientering.

Saken sendes til helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.05.2013

53/13

Eierskapskontroll i Oslo Vei AS – Ny informasjon om erstatningskrav mot Oslo kommune

Saken gjelder:

I tråd med kontrollutvalgets vedtak 29.01.2013 (sakene 3 og 11) har Kommunerevisjonen under utførelse en kontroll av kommunens eierskapsutøvelse i Oslo Vei AS. Kontrollen utføres i form av en forvaltningsrevisjon. Kommunerevisjonen har også under arbeid en mislighetsrettet kontroll av nærmere angitte forhold i Oslo Vei AS.

I kommunerevisorens innstilling til kontrollutvalget av 18.01.2013 (behandlet som sak 3/2013), ble det pekt på ulike utfordringer ved gjennomføringen av de to undersøkelsene ved at et bostyre har håndtert konkursboet etter 07.12.2012. Særlig ble begrenset eller ingen tilgang til selskapets arkiver pekt på som en risiko. Kommunerevisjonen vurderte likevel eierskapskontrollen som gjennomførbar.

I drøftingen av saken i kontrollutvalget 29.01.2013 ble det også pekt på at bostyret og Kommunerevisjonen er organer med ulike formål for sine undersøkelser og kontroller. Kommunerevisjonen skal vurdere eierskapsutøvelsen og så vidt mulig gjennomføre mislighetsrettede undersøkelser som ledd i bystyrets tilsyn med kommunens virksomhet. Bostyret har et særskilt ansvar for å ivareta kreditors interesser i behandlingen av konkursboet.

For å sikre kreditors interesser etter oppbudsbegjæringen fra det tidligere styret for Oslo Vei AS, har bostyret i brev av 12.04.2013 fremmet erstatningskrav mot Oslo kommune på ca. 30 millioner kroner. I brevet ble det tatt forbehold om en betydelig økning av tapsestimatet.

Begrunnelsen for erstatningskravet er at Oslo kommune skal ha påført Oslo Vei AS økonomisk tap ved eierinstruksjon om stopp i uttaket av stein fra Huken pukk- og asfaltverk, og at kommunen i følge bostyrer dermed er erstatningsansvarlig etter aksjeloven § 17-1.

Aksjeloven § 17-1 lyder som følger:

§ 17-1 Erstatningsansvar

(1) Selskapet, aksjeeier eller andre kan kreve at daglig leder, styremedlem, medlem av bedriftsforsamlingen, gransker eller aksjeeier erstatter skade som de i den nevnte egenskap forsettlig eller uaktsomt har voldt vedkommende.

(2) Selskapet, aksjeeier eller andre kan også kreve erstatning av den som forsettlig eller uaktsomt har medvirket til skadevolding som nevnt i første ledd. Erstatning kan kreves av medvirkeren selv om skadevolderen ikke kan holdes ansvarlig fordi han eller hun ikke har utvist forsett eller uaktsomhet.

Byrådsavdeling for kultur og næring avviste erstatningskravet i brev av 30.04.2013 til bostyret. Ved telefonhenvendelse fra Kommunerevisjonen til ansvarlig advokat for bostyret 08.05.2013 ble det på spørsmål vist til et kommende sivilt søksmål mot Oslo kommune.

Erstatningskravet omfatter kjernen av Kommunerevisjonens undersøkelse av eierskapsutøvelsen i Oslo Vei AS, nemlig eiers håndtering av Huken pukk- og asfaltverk. En behandling av erstatningskravet i tingretten vil bidra til å opplyse både partene og offentligheten om kommunens utøvelse av eierskap i Oslo Vei AS har vært innenfor eller utenfor lovens grenser. Domstolen vil kunne avklare kommunens eventuelle ansvar og erstatningsplikt. Forlik mellom partene er også et mulig utfall.

Det ligger utenfor Kommunerevisjonens mandat å ta stilling til et eventuelt erstatningsansvar på kommunens hånd. En avklaring i tingretten eller et eventuelt forlik vil ha implikasjoner for videreføring og slutføring av den pågående eierskapskontrollen i regi av Kommunerevisjonen fordi tingrettens avgjørelse eller et eventuelt forlik vil utgjøre en viktig del av faktabeskrivelsen.

Kommunerevisjonen vil følge med på den kommende prosessen mot kommunen og holde kontrollutvalget orientert om utviklingen. Eierskapskontrollen videreføres, men tilpasses utfallet av tingrettens behandling hvis saken kommer dit, eller et eventuelt forlik. Deler av rapporten vil som en effekt kunne bli beskrivende og ikke evaluerende.

Det er sannsynlig at Kommunerevisjonens kommende rapport vil kunne brukes av kommunens motpart i eventuelle nye erstatningskrav mot kommunen. Fremsett krav mot boet beløper seg i følge bostyret nå til ca. 500 millioner kroner.

Det er foreløpig vanskelig å si noe nærmere om fremdriften i Kommunerevisjonens eierskapskontroll gitt det varslede søksmålet. Også her vil Kommunerevisjonen komme tilbake med opplysninger til kontrollutvalget så raskt det lar seg gjøre.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar til orientering at bostyret for boet etter Oslo Vei AS har fremmet et erstatningskrav på 30 millioner kroner mot Oslo kommune som eier av selskapet, og at bostyret har tatt forbehold om en betydelig økning av erstatningskravet. Kontrollutvalget tar i tillegg til orientering at Kommunerevisjonens eierskapskontroll tilpasses utfallet av

tingrettens behandling eller et eventuelt forlik, og at utvalget holdes orientert om utviklingen i den varslede prosessen mot Oslo kommune.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 08.05.2013

54/13

Oslo kommunes innkjøp av tjenester fra Det norske kartselskap

Saken gjelder:

På bakgrunn av en rekke oppslag i media fikk Kommunerevisjonen i kontrollutvalgsmøte 29.04.2013 i oppdrag å gi en oversikt og vurdering av Oslo kommunes bruk av Det norske kartselskap.

Kommunerevisjonen har vært i kontakt med Gravferdsetaten, Utdanningsetaten og Sykehjemsetaten som har hatt de største utbetalingene til Det norske kartselskap. Etatene gir tilbakemelding om at det i varierende grad er gitt villedende informasjon som grunnlag for kontraktsinngåelsen.

Saken blir lagt frem uten forslag til vedtak

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens notat datert 13.05.2013 (U.off. jf. offl. § 24, 2. ledd)

55/13

Kommunerevisjonens budsjettforslag 2014

Saken gjelder:

Herved legges frem Kommunerevisjonens budsjettforslag 2014.

Netto utgifter i 2012 var 44,757 millioner kroner, mens budsjetttramme i 2014 er 44,134 millioner kroner. Deler av Kommunerevisjonens utgifter dekkes gjennom et selvkostprinsipp der utgifter fordeles til kommunens virksomheter. En økning i kommunerevisjonens inntekter medfører tilsvarende økning av utgifter i kommunens resterende virksomheter, med netto effekt i kommuneregnskapet lik null. Kommunerevisjonen tilstreber stadig å effektivisere revisjonen. Samtidig ser en at det i en lønnsintensiv virksomhet, på sikt, kan være en utfordring med ytterligere effektivisering uten at dette går på bekostning av innholdet i

revisjonsarbeidet. Kommunerevisjonen vil komme tilbake til kontrollutvalget dersom den totale rammen på sikt vurderes å være for knapp for utførelsen av oppgavene som er tillagt.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget anbefaler at Kommunerevisjonens budsjettforslag for 2014 vedtas.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling m/vedlegg

56/13

Kontrollutvalgets budsjettforslag 2014

Saken gjelder:

Forslag til budsjett for kontrollutvalget for 2014 legges med dette fram. Forskrift om kontrollutvalg har bestemmelse i § 18 om at kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge byrådets innstilling til bystyret.

Sekretariatslederen fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget anbefaler at det fremlagte budsjettforslaget for 2014 for kontrollutvalget vedtas.

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 13.05.2014 m/vedlegg

Kontrollutvalgets sekretariat, 14. mai 2013

Reidar Enger
sekretariatsleder